

34760
ak-57

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 1084
Konu : İstanbul Milletvekili
Melda ONUR'un
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2014

08 Nisan 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05/12/2013 tarihli ve 43452547-120.07-153599 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Melda ONUR'un Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/34760 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (4 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MELDA ONUR'UN
TBMM 7/34760 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesi, Muğla İli, Ula ve Marmaris İlçeleri ve bunlara bağlı 3 belde ve 4 köyden oluşan ve Akyaka, Gökova, Akçapınar, Gökçe, Çamlı, Karacaköy ve Çetibeli yerleşim alanlarını içine alan 12.06.1988 tarih ve 88/13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit ve ilan edilmiş bir özel çevre koruma bölgesidir.

Bu kapsamda Akyaka Beldesi'nin 1/1000 ölçekli uygulama ve 1/5000 ölçekli nazım imar planları o dönemdeki ismi ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı tarafından 1994 yılında onaylanmış, 2003 yılında revizyon görmüştür.

Bu plan kapsamında 3841 parsel sayılı Hazine Arazisi Konut Alanı ve Park Alanı olarak ayrılmış ve yaklaşık 87000 m² konut imar durumu tanımlanmıştır. Ancak bu taşınmaz Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır. Başbakanlık Özelleştirme İdare Başkanlığının 18.01.2013 tarih ve 2013/10 sayılı kararı ile onaylanan ve 3194 sayılı İmar Kanununun Ek 3 üncü maddesi hükmü gereğince hazırlanan 1/5000 ölçekli nazım imar plan değişikliği ile 1/1000 ölçekli uygulama imar plan değişikliği 25.01.2013 tarih ve 28539 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu imar planı değişikliği ile Akyaka Beldesi'nde bulunan 19.300 m² büyüklüğünde içinde yüzlerce en az 40 yaşlarında zeytinlik bulunan 3841 parsel sayılı hazine arazisi özelleştirme programına alınmıştır.

Bu durum uzun vadede Akyaka Beldesi'nde yapılaşma alanlarının çoğalmasına, yerel mimari dokusunun bozulmasına, plansız büyümenin getireceği altyapı sorunları ile koruma altındaki sulak alanların doğal yapısının bozulmasına, flora ve faunasının zarar görmesine sebep olacaktır.

Bu doğrultuda;

1- 2872 sayılı Çevre Kanununun 9 uncu maddesinde, “Ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi olan, çevre kirlenmeleri ve bozulmalarına duyarlı toprak ve su alanlarını, biyolojik çeşitliliğin, doğal kaynakların ve bunlarla ilgili kültürel kaynakların gelecek kuşaklara ulaşmasını emniyet altına almak üzere gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla, Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan etmeye, bu alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esasları ile plan ve projelerin hangi bakanlıkça hazırlanıp yürütüleceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu bölgelere ilişkin plan ve projelerde; 03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 9 uncu maddesi, 04.04.1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun plan onama yetkisini düzenleyen hükümleri, 21.07.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 8 inci maddesinin tabiat varlıkları, doğal sit alanları ve bunların koruma

alanlarının tespit ve tescili dışında kalan yetkileri düzenleyen hükümleri ile aynı Kanunun 17 inci maddesinin (a) bendi hükümleri uygulanamaz.” Denilmektedir.

Yasal düzenlemeye göre Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilmiş alanlarda İmar Kanununun 9 uncu maddesi geçerli olmamaktadır. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığının madde hükmüne aykırı bir biçimde yetkisini aşarak, imar planı değişikliği yapabilmesi mümkün müdür?

2- 26.01.1939 Kabul Tarihli, halk arasında Zeytin Koruma Yasası olarak bilinen 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanunun 20 nci maddesi açık bir şekilde, “Zeytincilik sahaları daraltılamaz. Ancak, belediye sınırları içinde bulunan zeytinlik sahalalarının imar hudutları kapsamı içine alınması halinde altyapı ve sosyal tesisler dahil toplam yapılaşma, zeytinlik alanının %10’unu geçemez. Bu sahalardaki zeytin ağaçlarının sökülmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının fenni gerekçeye dayalı iznine tabidir. Bu iznin verilmesinde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı araştırma enstitülerinin ve mahallinde varsa ziraat odasının uygun görüşü alınır. Bu halde dahi kesin zaruret görülmeyen zeytin ağacı kesilemez ve sökülemez. İzinsiz kesenler veya sökenlerden ağaç başına iki milyon liradan beş milyon liraya kadar hafif para cezası alınır. Kesilen ve sökülen ağaçlar müsadere edilir. Bu Kanunun yayımından önce zeytinlik alanlara ilişkin kesinleşmiş imar planları geçerlidir.” hükmünü düzenlemektedir.

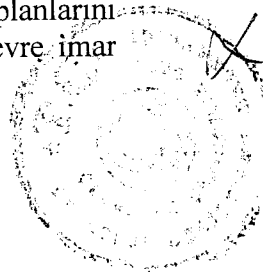
3841 parsel sayılı zeytinlik alan özelleştirme programına alınırken söz konusu madde hükümleri dikkate alınmış mıdır?

3- Akyaka Beldesi, ülkemizin 2002 yılı itibariyle taraf olduğu Barcelona Sözleşmesi olarak bilinen “Akdeniz’in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi” protokolleri kapsamında, “Akdeniz’in Kara Kökenli Kirlileti Kaynaklara ve Faaliyetlere Karşı Korunması Protokolü” ve “Akdeniz’de Özel Koruma Alanları ve Biyolojik Çeşitliliğe İlişkin Protokol” hükümleri gereğince Uluslararası hukuka göre de korunması taahhüt edilmiş alanlar kapsamındadır.

Uygulanması düşünülen imar planı ile tüm bu protokol hükümlerinin ihlal edilmesi, Bakanlığınızın 2013-2017 dönemi stratejik planı ile örtüşmekte midir?

CEVAP:

644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13/A-c maddesinde; “Milli Parklar, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların kullanma ve yapılaşmaya yönelik ilke kararlarını belirlemek ve her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak, değiştirmek, onaylamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak” hükmü, Ek Madde 1-(2) bendinde: “383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen iş ve işlemler, Bakan tarafından uygun görülen Çevre ve Şehircilik Bakanlığının birimlerince yürütülür.” hükmü yer almaktadır. Ayrıca, 3194 sayılı İmar Kanununun Ek-3 maddesinde; “(Ek: 3/7/2005 – 5398/12 md.; Değişik: 24/7/2008 – 5793/15 md.)(1)Özelleştirme programındaki kuruluşlara ait veya kuruluş lehine irtifak ve/veya kullanım hakkı alınmış arsa ve araziler ile özel kanunları uyarınca özelleştirilmek üzere özelleştirme programına alınan arsa ve arazilerin, 3621 sayılı Kıyı Kanunu veya 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında kalan yerler dahil olmak üzere genel ve özel kanun hükümleri kapsamında yer alan tüm alanlarda imar planlarını yapmaya ve onaylamaya yetkili olan kurum veya kuruluşlardan görüş alınarak çevre imar

bütünlüğünü bozmayacak her tür ve ölçekte plan, imar planı ile değişiklik ve revizyonları müellifi şehir plancısı olmak üzere Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yapılarak veya yaptırılarak Özelleştirme Yüksek Kurulunca onaylanmak ve Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle kesinleşir (...) ⁽¹⁾ yürürlüğe girer. İlgili kuruluşlar bu madde kapsamında yapılan planları devir tarihinden itibaren beş yıl süreyle değiştiremezler. Bu süre içerisinde imar planlarına ilişkin olarak, verilecek mahkeme kararlarının gereklerinin yerine getirilmesini teminen yapılacak imar planı değişikliğine ilişkin iş ve işlemler Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca bu maddede belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilir. İlgili kuruluşlar görüşlerini on beş gün içinde bildirirler. Bu madde kapsamında yapılan her ölçekteki plan ve imar planlarında 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 17 nci maddesinin (a) bendinin ikinci ve sekizinci paragrafındaki hükümler uygulanmaz. Özelleştirme sürecinde ihtiyaç duyulması halinde, bu planlara göre yapılacak imar uygulamasına ilişkin parselasyon planları Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılır veya yaptırılır. Bu parselasyon planları Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca onaylanır (...) ⁽¹⁾ Bu planlara göre yapılacak yapılarda her türlü ruhsat ve diğer belgeler ile izinler, ilgili mevzuat çerçevesinde yetkili kurum ve kuruluşlarca verilir.” hükmü bulunmaktadır.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan söz konusu plan değişikliğine ilişkin olarak;

- Söz konusu parselin Gökova Çevre Koruma Bölgesi kapsamında kaldığı,

- Mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca onaylı Muğla İli, Ula İlçesi, Akyaka Beldesi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, 52 L-IIIId imar paftasında 3841 nolu parselin “Ayrık Nizam 2 kat TAKS:0.30 KAKS:0.60 yapılaşma koşullarında gelişme konut alanı, park, yol ve otopark alanı” olduğu,

- İmar planı değişikliği önerisi ile 3841 nolu parselin kuzey sınırı boyunca devam eden yeşil alanın kaldırılarak 10 m. Lik yol olarak planlandığı, E:0.60 Hmax: 2 kat konut alanı olarak planlandığı, park alanının büyük bölümü ile otopark alanının konut alanına dahil edildiği,

- İmar planı değişikliği önerisi ile; Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 27 nci maddesinde belirtildiği üzere plan değişikliği ile kaldırılan sosyal ve teknik altyapı alanlarına eşdeğer alan ayrılmadığı, ayrıca konut alanlarındaki nüfus yoğunluğunun artırılması sonucu ek sosyal ve teknik altyapı alanlarının ilave edilmediği hususları tespit edilerek, Özel Çevre Koruma Bölgeleri kapsamında kalan imar planı değişikliği teklifinin yukarıda belirtilen eksiklikler, nüfus yoğunluğunu artırıcı, şehircilik ilke ve esaslarına aykırı plan bütünlüğünü bozucu nitelikte olması nedeniyle Bakanlığımızca uygun görülmediği hususları Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iletilmiştir.

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 18/01/2013 tarih ve 2013/10 sayılı Kararı ile 3194 sayılı İmar Kanununun Ek-3’üncü maddesi çerçevesinde onaylanan imar planları 25/01/2013 tarih ve 28539 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Akyaka Belediye Başkanlığı 3194 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereğince 01/02/2013 tarihinde halka duyurulmak üzere askıya çıkarılan ve askı sonrası Meclis Kararı ile itiraz edilen Muğla İli, Ula İlçesi, Akyaka Beldesi 3841 nolu parsel ile ilgili 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine ilişkin yürütülen iş ve işlemlerin açıklanan hususlar ve yürürlükteki mevzuat çerçevesinde Hukuk Müşavirliğimizce incelenmesi istenmiştir. Hukuk Müşavirliğimiz “...644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve diğer

mevzuatta yapılan değişikliklerle korunan alanlarda yapılacak planlarda genel yetkilinin Bakanlık haline getirilmesinin amaçlandığı açık olmakla birlikte, çakışan alanlarda yapılan uygulamalarda karşılaşılan sorunlara ilişkin olarak 3046 ve 3056 sayılı Kanunlar uyarınca Başbakanlığa görüş sorulabileceğı...” ifade edilmektedir. Bu doğrultuda konuya ilişkin Başbakanlık’tan görüş alınmak üzere çalışmalar başlatılmıştır.

